

Motion

1984/85:1043

Ulla Tillander

Målrelaterade skolbetyg

Vi har i Sverige haft s. k. relativa betyg i snart tjugo år. Syftet med dem var att motverka betygsinflation och göra betygen likvärdiga över hela landet. Detta syfte kan emellertid knappast anses ha uppnåtts. Snarare har de relativa betygen inneburit att betygsinflationen blivit mycket märkbar, kanske särskilt under senare år.

De relativa betygen bygger på att elevernas kunskaper och färdigheter graderas enligt en betygsskala från 1 till 5, där betyget 3 skall ses som normalbetyg. Det betyder i praktiken att betyg lägre än 3 av många betraktas som underbetyg. Många lärare har vid olika tillfällen framhållit att betyget 3 i regel ses som en startlinje från vilken man som lärare utgår vid betygssättningen. Det är också allmänt känt att det är svårare att sänka ett alltför högt betyg än att höja ett alltför lågt. Dessa faktorer har trots centrala prov i vissa ämnen av allt att döma medverkat till att det relativa betygssystemet kommit att fungera allt sämre. Till detta kan läggas den hårda konkurrens det är för erhållande av plats på vissa högskolelinjer.

Intagningssystemet till högskolan har inneburit att det till vissa linjer fordras extremt höga betyg för den kvotgrupp som kommer direkt från gymnasiet. Detta har i kombination med de relativa betygens bristfällighet medverkat till att betygsinflationen drivits på, vilket varit ogynnsamt för alla.

Absoluta betyg, som fördelas efter en bedömning av elevernas kunskaper och färdigheter utan hänsyn till en tänkt normalfördelning, löser delvis dessa problem. Någon typ av standardprov bör förekomma för att säkerställa att det ställs likvärdiga krav på olika håll för erhållande av samma betyg. S. k. målrelaterade betyg innebär att man försöker i grova drag ange vad som fordras av kunskaper, färdigheter och i förmåga att analysera och förklara för olika betygsnivåer.

Eleverna och lärarna kan med ett målrelaterat betygssystem lättare bedöma vad som fordras för ett visst betyg. Regeringen bör ges i uppdrag att för riksdagen framlägga förslag om målrelaterade betyg.

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen begär att regeringen låter utreda och lägga fram förslag om målrelaterade betyg.

Stockholm den 21 januari 1985

ULLA TILLANDER (c)